

Samenwerkingsverband

Kop van Noord Holland

Plusklassen en Eureka Onderwijs

Passend Onderwijs voor hoogbegaafde kinderen
in het Samenwerkingsverband
Kop van Noord Holland PO

Elk kind een passende onderwijsplek

De school van uw kind(eren) maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Kop van Noord Holland PO. Dit is een Samenwerkingsverband van 81 scholen voor basisonderwijs en 3 scholen voor speciaal basisonderwijs. Samen zorgen zij voor een dekkend netwerk van primair onderwijs in de kop van Noord-Holland. De missie van het Samenwerkingsverband luidt: "Elk kind een passende onderwijsplek!" Het Samenwerkingsverband biedt kinderen thuisnabij passend onderwijs waar dit kan en voorziet in specifieke zorg en voorzieningen wanneer dit nodig is. De Plusklassen en het Eureka Onderwijs zijn hiervan voorbeelden. In deze brochure vindt u informatie over deze voorzieningen en leest u op welke wijze het onderwijs aan en de zorg voor hoogbegaafde kinderen binnen het samenwerkingsverband is georganiseerd.

Hoogbegaafde kinderen op de basisschool

Binnen het Samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over het niveau van basiszorg. Scholen beschrijven in hun schoolprofiel welke zorg zij kunnen bieden aan kinderen en wat de grenzen zijn van hun zorgcapaciteit. Doordat scholen nauw met elkaar samenwerken in scholengroep-

en, kan er gebruik worden gemaakt van elkaars kennis en expertise. Veel hoogbegaafde kinderen kunnen passend onderwijs ontvangen op hun reguliere basisschool. Het Samenwerkingsverband heeft geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering bij leerkrachten. Eind 2015 zullen de schoolteams van alle scholen binnen het Samenwerkingsverband een training

hebben gevolgd waarmee hun kennis over hoogbegaafde kinderen en hun onderwijsbehoeften wordt vergroot. Op veel scholen wordt al gewerkt met een signaleringsprocedure voor hoogbegaafde kinderen en ontvangen de gesignaleerde kinderen een aangepast onderwijsaanbod. Hierbij kunt u denken aan onderwijsaanpassingen, waarbij het hoogbegaafde kind niet alle reguliere leerstof verwerkt (compacten) en in plaats daarvan verdiepende en verbredende opdrachten maakt (verrijkend aanbod). Op sommige scholen wordt een protocol gehanteerd voor vervroegde doorstroming, waarbij een kind dat erg voorloopt in ontwikkeling de mogelijkheid krijgt om een groep over te slaan of twee leerjaren in één jaar te doorlopen. Er zijn ook scholen die hun (hoog)begaafde leerlingen bijeen laten komen in zogenaamde plus- of verrijkingsgroepen binnen de school.

Bovenschoolse voorzieningen voor hoogbegaafde kinderen

Hoewel het streven is kinderen thuisnabij passend onderwijs te bieden, zal soms blijken dat de onderwijsbehoeften van het hoogbegaafde kind dusdanig specifiek zijn, dat er op de eigen school onvoldoende aan tegemoet kan worden gekomen. Kinderen gaan zich, ondanks onderwijsaanpassingen, vervelen, verliezen hun motivatie om te leren en/of vinden onvoldoende aansluiting bij hun klas- of schoolgenoten. Voor deze kinderen heeft het Samenwerkingsverband speciale voorzieningen opgericht, te weten de Plusklassen en het Eureka onderwijs.

Visie en uitgangspunten Plusklassen en Eureka

De Plusklassen en Eureka dragen eenzelfde visie uit en werken volgens grotendeels dezelfde uitgangspunten. Er wordt specifiek afgestemd op de leer- en persoonskenmerken van hoogbegaafden, vanuit het besef dat zij niet alleen sneller en makkelijker denken en leren, maar ook fundamenteel anders. De Plusklassen en Eureka willen een plek bieden waar hoogbegaafde kinderen zich (h)erkend voelen door de leerkracht(en) en medeleerlingen. Het ontwikkelen van vaardigheden is een belangrijk doel. Natuurlijk kan je geen vaardigheden aanleren zonder inhoud, maar de inhoud staat soms in dienst van de te ontwikkelen vaardigheden. Er wordt aandacht geschonken aan het versterken van de denkvaardigheden; het analytisch denken, het creatief denken en het praktisch denken. Een onderscheidend kenmerk van hoogbegaafdheid is het vermogen om creatief te kunnen denken; nieuwe, originele oplossingen bedenken voor problemen en vraagstukken, zelf ontwerpen en uitvinden. Hiervoor is volop ruimte binnen de Plusklassen en Eureka onderwijs. Echter, zonder praktisch denken strandt elk creatief idee en ook het analytisch denken is nodig voor bijvoorbeeld een door-dachte, planmatige aanpak. Naast het versterken van de denkvaardigheden, gaat veel aandacht uit naar het 'leren leren'; het leren stellen en uitwerken van onderzoeksvragen, het maken en naleven van een realistische planning en het bijstellen van je aanpak wanneer dit nodig is. Vaardigheden die

hoogbegaafde kinderen niet zondermeer bezitten. Juist doordat ze vaak zonder grote inspanning in staat zijn (geweest) goede resultaten te behalen, zijn deze leervaardigheden bij veel hoogbegaafde kinderen dikwijls niet erg sterk ontwikkeld. "Last, but not least" gaat veel aandacht uit naar de sociale en emotionele ontwikkeling van de hoogbegaafde kinderen. Door samen met andere hoogbegaafde kinderen te praten, leren en spelen, ervaren kinderen (h)erkenning van hun 'anders-zijn'. Ze kunnen zich spiegelen en optrekken aan ontwikkelingsgelijken, wat vaak direct ten goede komt aan hun welbevinden. Daarnaast worden de kinderen begeleid bij de emoties die zij ervaren naar aanleiding van leerervaringen. Voor veel hoogbegaafde kinderen staat leren synoniem voor "iets aangeboden krijgen wat je reeds beheerst". In combinatie met een vaak perfectionistische houding, kan dit leiden tot een zogenaamde 'fixed mindset'. Dit wil zeggen dat je slim zijn associeert met altijd alles meteen snappen en kunnen. Geredeneerd vanuit deze mindset, betekent fouten maken en hulp vragen dat je toch niet zo slim bent. Als gevolg hiervan willen kinderen met een fixed mindset vooral laten zien wat ze al goed kunnen en gaan zij nieuwe uitdagingen uit de weg. In de Plusklassen en binnen Eureka worden kinderen gestimuleerd in en begeleid bij het ontwikkelen van een zogenaamde 'growth mindset', waarbij je uitgaat van het idee dat capaciteiten zich kunnen en moeten ontwikkelen. Geredeneerd vanuit deze mindset

zijn juist inspanning en oefening vereist om beter te worden en om niet te stagneren in je ontwikkeling. Door hierover veel in gesprek te gaan en samen te reflecteren op denken en doen, krijgen kinderen inzicht in hun beleving van school en leren en hoe dit hun ontwikkeling stimuleert of juist belemmert.

Plusklassen

Binnen het Samenwerkingsverband bestaan vijf Plusklassen. Drie Plusklassen waar maximaal zestien leerlingen door twee leerkrachten worden begeleid en twee zogenaamde 'halve' Plusklassen. Deze bieden plaats aan maximaal acht tot tien leerlingen en worden begeleid door één leerkracht. In de Plusklassen wordt gedurende één dagdeel in de week uitdagend onderwijs geboden door leerkrachten met ruime expertise op het gebied van hoogbegaafdheid. De Plusklassen zijn een op zichzelf staande onderwijsvoorziening en leveren geen lesprogramma voor de vaste school van de leerling. Er zijn voor ouders of de school geen kosten verbonden aan deelname aan de Plusklas, het Samenwerkingsverband financiert de deelname.

Voor wie?

De Plusklassen zijn opgericht voor hoogbegaafde kinderen van groep 5 tot en met 8, voor wie de extra zorg op de eigen school niet genoeg is.

Waar?

De Plusklassen zijn gehuisvest binnen scholen, maar maken geen onderdeel uit van deze school. Zij hanteren

dezelfde schooltijden en maken gebruik van faciliteiten van de school, maar vallen onder het beheer van het Samenwerkingsverband en zijn, zoals gezegd, toegankelijk voor leerlingen van alle scholen binnen het Samenwerkingsverband. Op de volgende locaties zijn de Plusklassen gesitueerd:

- Plusklas Texel: OBS Jac. P. Thijsseschool, Den Burg
- Plusklas Den Helder: OBS 't Tuselant, Den Helder
- Plusklas Schagen: PCBS De Wegwijzer, Schagen
- Plusklas Middenmeer: RKBS Titus Brandsma, Middenmeer
- Plusklas Warmenhuizen: De Hoge Ven, Warmenhuizen

Alle scholen in het Samenwerkingsverband zijn gekoppeld aan één van de locaties. Ouders/verzorgers zijn zelf verantwoordelijk voor het vervoer naar en van de Plusklas.

Toelating

Met ingang van het schooljaar 2014-2015 kunnen aanvragen voor de Plusklas, worden ingediend bij het OTG: OndersteuningsTeam scholen-Groep. Bij het behandelen van aanvragen voor de Plusklas, kan het team een beroep doen op een deskundige hoogbegaafdheid. De school verzorgt, samen met ouder(s)/verzorger(s), de aanvraag en maakt hiervoor gebruik van het Groeidocument waarin recente informatie over het functioneren van de leerling wordt ingevuld. Tevens dient psychodiagnostisch begaafdheidsonderzoek bij de leerling te zijn uitgevoerd, zodat duidelijk is dat de leerling tot de doelgroep van de Plusklassen behoort.

Meer informatie over de precieze criteria voor deelname vindt u op – www.swvkopvannoordholland.nl-arrangeren-arrangementen – of kunt u opvragen bij de school van uw kind(eren). Wanneer het OTG positief beslist over een Plusklas plaatsing, ontvangt u vervolgens een praktische informatiebrief over de Plusklas en een persoonlijke uitnodiging voor uw kind. De Plusklasleerkracht(en) organiseert een persoonlijk kennismakingsgesprek of informatiebijeenkomst (bij instroom van meerdere leerlingen tegelijk). Instroom vindt bij voorkeur plaats bij de start van een nieuw project/thema (drie keer per jaar).

NB: het is niet mogelijk de Plusklassen te bezichtigen voordat een Plusklas plaatsing is toegekend. Mocht u

vooraf meer informatie willen, kunt u contact opnemen met de coördinator.

En dan?

Kinderen blijven zo lang als nodig en mogelijk is in de Plusklas. Tweemaal per jaar wordt de ontwikkeling van elk kind door de Plusklasleerkracht(en) geëvalueerd met de ouder(s)/verzorger(s) en school van het kind. De ontwikkeling van de leerling wordt besproken zoals deze wordt ervaren in de Plusklas, in de eigen groep en thuis. Er wordt dan beoordeeld of het kind nog langer gebaat is bij deelname aan de Plusklas.

Eureka Onderwijs

Naast de Plusklassen, heeft het Samenwerkingsverband een fulltime onderwijsvoorziening voor hoog-

begaafde leerlingen: Eureka. Deze voorziening bestaat uit drie groepen waarin vijf dagen per week uitdagend onderwijs wordt geboden aan leerlingen van groep 4 tot en met 8. Tot voor kort bestond deze voorziening onder de vlag van Leonardo en werden onderwijsinhoud en toelatingscriteria vanuit de Leonardo stichting aangestuurd. Vanaf schooljaar 2013-2014 beheert en financiert het Samenwerkingsverband de voorziening. Er gelden nieuwe toelatingscriteria, een andere toelatingsprocedure en eigen verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit. Er zijn voor ouders geen extra kosten verbonden aan deelname aan Eureka, het Samenwerkingsverband financiert de deelname.

Voor wie?

Eureka biedt fulltime onderwijs voor hoogbegaafde kinderen die als gevolg van hun begaafdheid zeer specialistische onderwijs- en leerbehoeften hebben. Kinderen met een zeer grote (didactische) voorsprong, waarbij een versnelling geen soelaas biedt, kinderen voor wie de reguliere leerstof geen enkele uitdaging biedt, kinderen die als gevolg hiervan persoonlijke problemen (kunnen) ontwikkelen, zoals ongelukkig zijn, eenzaam, of lichamelijke klachten. Binnen Eureka wordt een speciaal onderwijsaanbod geboden: compacting en verdieping van het onderwijs in de kerndoelen, verbredende vakgebieden, zoals filosofie, schaken en techniek, en volop aandacht voor het ontwikkelen van denk- en leervaardigheden bij het werken aan langer lopende projecten.

Sommige projecten worden samen met de Plusklassen voorbereid en kennen momenten van gezamenlijke activiteiten.

Waar?

Eureka is gehuisvest binnen PC en RK school De Kameleon in Julianadorp. Het vormt een op zichzelf staande onderwijsvoorziening, maar leerlingen worden waar mogelijk en wenselijk betrokken bij activiteiten van de Kameleon, zoals gezamenlijke vieringen, schoolreisjes, en sportactiviteiten.

Toelating

Met ingang van het schooljaar 2014-2015 kunnen aanvragen voor Eureka, worden ingediend bij de CTO: Commissie Toelating Onderwijsvoorziening. Deze onafhankelijk commissie bepaalt of een leerling toelaatbaar is voor een speciale onderwijsvoorziening binnen het Samenwerkingsverband, zoals Eureka. De school verzorgt, samen met ouder(s)/verzorger(s), de aanvraag en maakt hiervoor gebruik van het Groeidocument waarin recente informatie over het functioneren van de leerling wordt ingevuld. Tevens dient psychodiagnostisch begaafdheidsonderzoek bij de leerling te zijn uitgevoerd, zodat duidelijk is dat de leerling tot de doelgroep van Eureka behoort. Meer informatie over de precieze criteria voor deelname vindt u op de website van het Samenwerkingsverband – www.swvkopvannoordholland.nl-toelaatbaarheid-aanmelden – of kunt u opvragen bij de school van uw kind(eren). Wanneer een positieve indicatie wordt afgegeven door de CTO,

kunnen ouders contact opnemen met de directie van de Kameleon (E: directeur.dekameleon@sarkon.nl, T: (0223) 69 00 78) en volgt een intakegesprek aldaar.

En dan?

Kinderen blijven zo lang als nodig is op Eureka. Twee keer per jaar vindt een groepsbespreking plaats voor de Eureka groepen, waarbij ook de coördinator aanwezig is. Eventuele terugstroom naar het regulier basisonderwijs kan worden overwogen.

Meer informatie?

Voor meer informatie, kunt u contact opnemen met de coördinator Plusklassen en Eureka Onderwijs: Mevrouw T.A.E. Lont-Zuidema
E: alont@obdnoordwest.nl
M: 06 58 88 80 18

Postbus 1120
1810 KC Alkmaar
T: (06) 52 347 163
E: secretariaat@swvkopvan Noordholland.nl
I: www.swvkopvan Noordholland.nl